

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA
DECIZIE PROTOCOLARĂ nr. ____/2025

Extras din procesul-verbal nr. ____ (pct. ____)
al ședinței Guvernului din ____ 2025

Se aprobă și se prezintă Parlamentului spre examinare proiectul de lege privind detașarea experților naționali la instituțiile sau organismele Uniunii Europene, precum și modificarea cadrului normativ conex.

Prim-ministru

Dorin RECEAN

Contrasemnează:

L E G E

privind detașarea experților naționali la instituțiile sau organismele Uniunii Europene, precum și modificarea cadrului normativ conex

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Articolul 1. Obiectul de reglementare

(1) Prezenta lege stabilește cadrul normativ general privind detașarea experților naționali din autoritățile sau instituțiile publice din Republica Moldova la instituțiile sau organismele Uniunii Europene.

(2) Scopul detașării constă în facilitarea schimbului de cunoștințe și bune practici, stimularea cooperării interinstituționale și oferirea personalului din autoritățile și instituțiile publice din Republica Moldova oportunități de a dobândi experiență practică. În același timp, Uniunea Europeană beneficiază de expertiza specifică a acestora, contribuind astfel la consolidarea relațiilor și la crearea unui climat de învățare reciprocă și dezvoltare profesională continuă.

(3) Dispozițiile legii se aplică persoanelor angajate în cadrul autorităților sau instituțiilor publice cu o vechime de cel puțin 12 luni efectiv lucrate în autoritățile sau instituțiile publice respective, anterior detașării.

Articolul 2. Noțiuni de bază

În sensul prezentei legi se definesc următoarele noțiuni:

detașarea expertului național – trecerea temporară a unei persoane angajate a autorităților și instituțiilor publice din Republica Moldova către instituțiile sau organismele Uniunii Europene, pentru a contribui și valorifica expertiza profesională obținută într-un domeniu specific, precum și a dezvolta competențe prin acumularea de cunoștințe și experiență suplimentară în acel domeniu, contribuind astfel la creșterea profesionalismului și cooperării internaționale;

expert național detașat – persoană fizică angajată într-o autoritate sau instituție publică din Republica Moldova, detașată de conducătorul acesteia într-o instituție sau organism al Uniunii Europene, pentru a contribui cu expertiza profesională pe care o deține într-un domeniu specific și pentru a beneficia de dezvoltarea competențelor profesionale în acel domeniu;

instituție sau organism al Uniunii Europene – structură oficială înființată prin tratatele Uniunii Europene, cu roluri și responsabilități specifice în administrarea, coordonarea și implementarea politicilor și legislației Uniunii Europene, pentru a asigura buna funcționare și dezvoltare a Uniunii în beneficiul statelor membre și al cetățenilor săi.

Articolul 3. Principiile fundamentale

Principiile fundamentale ale detașării experților naționali din Republica Moldova la instituțiile sau organismele Uniunii Europene sunt meritocrația, egalitatea de șanse, nondiscriminarea, legalitatea, transparența, imparțialitatea, independența, responsabilitatea, stabilitatea și integritatea.

Articolul 4. Modalitatea detașării experților naționali

(1) Detașarea experților naționali se face la inițiativa instituției sau organismului Uniunii Europene la care urmează a fi efectuată detașarea ori a persoanei interesate de a deveni expert național detașat, cu acordul conducătorului autorității sau a instituției publice în cadrul căruia își desfășoară activitatea persoana interesată, pentru o perioadă de timp determinată potrivit cerințelor instituției sau organismului Uniunii Europene. Durata detașării nu poate depăși 2 ani consecutivi.

(2) Persoanele angajate care intenționează să participe pentru ocuparea unui post de expert național detașat sunt obligate să solicite în scris acordul conducătorului autorității sau instituției publice în cadrul căruia își desfășoară activitatea cu privire la eventuala detașare la o instituție sau organism al Uniunii Europene, anterior participării la procedurile de recrutare și selecție. Solicitarea trebuie să fie însoțită de documentația specifică procedurii de recrutare și selecție la care acestea intenționează să participe.

(3) Conducătorul autorității sau instituției publice este obligat să răspundă solicitării prevăzute la alin. (2) în termen de 10 zile lucrătoare de la data depunerii acesteia. În cazul refuzului, conducătorul autorității sau instituției publice trebuie să indice în scris motivele pentru care nu este de acord cu detașarea salariatului la instituția sau organismul Uniunii Europene.

(4) Procedurile de recrutare și selecție ale experților naționali detașați sunt efectuate în condițiile stabilite de instituțiile sau organismele Uniunii Europene. Autoritățile și instituțiile publice asigură informarea salariaților despre oportunitățile de detașare la instituțiile sau organismele Uniunii Europene.

(5) În situația prelungirii detașării, expertul național este obligat să solicite în scris acordul conducătorului autorității sau instituției publice de la care a fost detașat cu privire la aceasta. Prevederile alin. (2) se aplică în mod corespunzător.

(6) Conducătorul autorității sau instituției publice care urmează să detașeze un salariat în calitate de expert național are obligația de a transmite Ministerului Afacerilor Externe, cu cel puțin 30 de zile înaintea datei de începere a detașării, o comunicare în scris privind detașarea. Ministerul Afacerilor Externe transmite această comunicare Misiunea Republicii Moldova pe lângă Uniunea Europeană. Concomitent, Ministerul Afacerilor Externe publică pe pagina sa web lista persoanelor detașate la instituția sau organismul Uniunii Europene.

(7) Pe întreaga perioadă a detașării, expertul național își desfășoară activitatea doar în interesul instituției sau organismului Uniunii Europene la care a fost detașat și este obligat să respecte reglementările Uniunii Europene și reglementările interne ale acestora.

(8) Detașarea expertului național se efectuează în temeiul actului administrativ corespunzător emis de către autoritatea sau instituția publică de la care a fost detașat.

Înainte de emiterea actului administrativ privind detașarea, funcționarul public este obligat să semneze un angajament scris, conform modelului aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.201/2009 privind punerea în aplicare a prevederilor Legii nr.158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public. Acest angajament prevede că, după reîncadrare, funcționarul trebuie să își continue activitatea în autoritatea publică pentru cel puțin 3 ani sau pentru o durată proporțională cu perioada detașării.

În cazul persoanelor angajate în condițiile legislației muncii sau a legilor speciale, detașarea are loc în baza unui mecanism similar, reglementat printr-un regulament intern aprobat de către conducătorul autorității/instituției publice.

(9) Evidența timpului de muncă al expertului național pe perioada detașării este ținută de către autoritatea sau instituția publică, pe baza informațiilor transmise lunar de către expert, conform procedurilor stabilite în cadrul respectivei autorități sau instituții publice.

Articolul 5. Drepturile și garanțiile sociale ale experților naționali pe perioada detașării la instituțiile sau organismele Uniunii Europene

(1) Experții naționali detașați beneficiază, în țară, lunar, de salariul mediu corespunzător funcției/postului pe care sunt încadrați, actualizat potrivit reglementărilor.

(2) Salariul lunar, contribuțiile de asigurări sociale și medicale obligatorii prevăzute de dispozițiile legale pentru angajat și angajator se plătesc, respectiv se rețin de către angajatorul din Republica Moldova de la care a fost detașat expertul.

(3) Cheltuielile privind cazarea, transportul, diurna, indemnizația de subzistență lunară, concediul de odihnă anual și alte tipuri de concedii pentru expertul național detașat sunt acoperite conform normelor în vigoare ale instituției sau organismului Uniunii Europene la care este detașat.

În lipsa unor reglementări aplicabile din partea instituției sau organismului respectiv, expertul național detașat beneficiază de drepturile prevăzute de legislația specială din Republica Moldova pentru personalul delegat în străinătate pentru îndeplinirea misiunilor diplomatice.

(4) Perioada în care o persoană își desfășoară activitatea în calitate de expert național detașat constituie vechime în muncă, vechime în muncă specială, după caz, precum și se include în stagiul de cotizare.

Articolul 6. Obligațiile experților naționali pe perioada detașării la instituțiile sau organismele Uniunii Europene

Experții naționali detașați au următoarele obligații:

- a) să respecte legislația, precum și normele în vigoare ale instituției sau organismului Uniunii Europene la care au fost detașați;

- b) să realizeze sarcinile stabilite în mod profesionist, responsabil și în termenele stabilite, în conformitate cu standardele și/sau cerințele instituției sau organismului Uniunii Europene;
- c) să se abțină de la orice acțiune sau comportament care s-ar putea reflecta în mod negativ asupra funcției/postului deținut sau a instituției/organismului Uniunii Europene;
- d) să respecte normele de conduită profesională prevăzute de lege, precum și normele în vigoare ale instituției sau organismului Uniunii Europene la care au fost detașați;
- e) să respecte prevederile art. 7 alin. (2) din Legea nr. 325/2013 privind evaluarea integrității instituționale;
- f) să se abțină de la divulgarea neautorizată a informațiilor primite în cadrul atribuțiilor sale de serviciu, conform normelor în vigoare ale instituției sau organismului Uniunii Europene la care a fost detașat;
- g) să elaboreze un raport de activitate la finalul perioadei de detașare, după caz sau la solicitare, anual, unde sunt descrise activitățile desfășurate, rezultatele obținute și experiențele acumulate, precum și sunt formulate recomandările practice pentru îmbunătățirea proceselor interne și implementarea bunelor practici europene în cadrul autorității sau instituției publice din Republica Moldova de la care au fost detașați;
- h) alte obligații prevăzute de normele în vigoare ale instituției sau organismului Uniunii Europene la care au fost detașați.

Articolul 7. Păstrarea raporturilor de serviciu/de muncă pe perioada detașării experților naționali

(1) Experții naționali detașați la instituțiile sau organisme Uniunii Europene își păstrează raporturile de serviciu sau de muncă, după caz, cu angajatorul de la care au fost detașați, pe toată perioada detașării.

(2) Pe perioada detașării experților naționali, funcția devine temporar absentă, iar autoritățile sau instituțiile publice au obligația să rezerve funcția publică/postul ocupat de aceștia înainte de detașare. Pe perioada detașării, raporturile de serviciu/de muncă nu pot înceta și nu pot fi modificate decât la inițiativa sau cu acordul funcționarului public/salariatului respectiv.

Articolul 8. Răspunderea disciplinară

Experții naționali detașați la instituțiile sau organisme Uniunii Europene răspund disciplinar pentru încălcarea obligațiilor de serviciu, a normelor de conduită, pentru îndeplinirea nesatisfăcătoare a sarcinilor, în conformitate cu normele în vigoare ale instituției sau organismului Uniunii Europene la care a fost detașat.

Articolul 9. Încetarea perioadei de detașare a experților naționali

(1) Dacă detașarea încetează înainte de termen, la inițiativa expertului național sau a instituției ori organismului Uniunii Europene unde acesta este detașat, expertul național are obligația să informeze angajatorul care l-a detașat, prin email

sau scrisoare oficială, în termen de 3 luni de la inițierea procedurii de încetare, respectând reglementările interne ale instituției sau organismului Uniunii Europene.

(2) În circumstanțe excepționale, detașarea poate fi încetată fără notificare de către:

- a) angajatorul expertului național detașat, motivată de interesele serviciului;
- b) instituția sau organismul Uniunii Europene la care a fost detașat și angajator, acționând în comun, la cererea expertului național detașat adresată ambelor părți, motivată de interese personale sau profesionale;
- c) instituția sau organismul Uniunii Europene la care a fost detașat, în cazul nerespectării de către expertul național detașat a obligațiilor care îi revin.

(3) La încetarea detașării, experții naționali care au fost detașați la instituțiile sau organismele Uniunii Europene își reiau activitatea în funcțiile publice/posturile ocupate anterior la angajatorul de la care au fost detașați,

Reîncadrarea se dispune prin act administrativ al conducătorului autorității sau instituției publice de la care a fost detașat funcționarul public/salariatul, începând cu ziua următoare încetării perioadei de detașare.

După reîncadrare, funcționarul public/salariatul are obligația de a activa în continuare în cadrul autorității sau instituției publice pentru o perioadă minimă de 3 ani sau pentru o durată proporțională cu perioada detașării, conform angajamentului semnat.

Dacă funcționarul public/salariatul nu respectă condițiile angajamentului semnat, acesta este obligat să restituie cheltuielile suportate de autoritatea sau instituția publică pe durata detașării, inclusiv salariul, conform unui mecanism stabilit prin regulament intern. În cazul refuzului de plată, sumele datorate vor fi recuperate în baza hotărârii judecătorești, la cererea autorității sau instituției publice respective.

Articolul 10. Dispoziții finale

(1) Prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

(2) În vederea aplicării dispozițiilor prezentei legi, conducătorii autorităților și instituțiilor publice care au competența de a detașa experți naționali pot aproba regulamente interne, care stabilesc în mod explicit cadrul procedural și operațional pentru gestionarea detașării, asigurându-se astfel conformitatea cu reglementările legale aplicabile și o aplicare uniformă a procedurilor în cadrul autorității sau instituției publice respective.

(3) Cadrul normativ conex prezentei legi se modifică, conform anexei.

Anexă la Legea nr. _____

I. Codul muncii al Republicii Moldova nr.154/2003 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2003, nr.159–162, art.648), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. se completează cu articolul 72¹ cu următorul cuprins:

„Articolul 72¹. Detașarea experților naționali la instituțiile sau organismele Uniunii Europene

Modificarea raporturilor de muncă se poate face prin detașarea salariaților în calitate de experți naționali la instituțiile sau organismele Uniunii Europene în condițiile Legii privind detașarea experților naționali la instituțiile sau organismele Uniunii Europene.”

2. Articolul 75 alineatul (2) se completează la final cu textul: ”, cu excepția cazurilor de detașare a experților naționali la instituțiile sau organismele Uniunii Europene în condițiile actelor normative speciale.”

II. Legea nr.158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008, nr. 230–232, art. 840), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. se completează cu art.38¹ cu următorul cuprins:

„ Articolul 38¹. Activități de formare și dezvoltare profesională organizate la inițiativa instituțiilor sau organismelor Uniunii Europene

(1) Funcționarul public poate participa la activități de formare și dezvoltare profesională organizate la inițiativa unei instituții sau a unui organism al Uniunii Europene, cât și din propria inițiativă, cu acordul conducătorului autorității în care își desfășoară activitatea. Durata participării fiind stabilită în conformitate cu cerințele instituției sau organismului Uniunii Europene, de la 3 luni până la 5 luni, și asumarea angajamentului, specificat la art.38 alin.(3).

(2) Pe durata participării la aceste activități de formare și dezvoltare profesională, funcționarul public beneficiază, lunar, de salariul corespunzător funcției pe care o ocupă în autoritatea publică din țară, actualizat conform reglementărilor.

(3) Funcționarul public beneficiază de compensarea cheltuielilor de deplasare conform normelor instituției sau organismului Uniunii Europene la care este detașat. În absența unor reglementări specifice ale acestora, cheltuielile sunt compensate de către angajator conform legislației speciale din Republica Moldova.”

2. articolul 44 se completează cu alineatul (4) cu următorul cuprins:

„(4) Modificarea raporturilor de serviciu ale funcționarilor publici se poate face prin detașarea acestora în calitate de experți naționali la instituțiile sau organismele Uniunii Europene în condițiile Legii privind detașarea experților naționali la instituțiile sau organismele Uniunii Europene.”

III. La art. 4 din Legea 270/2017 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr.441–447, art.715), cu modificările ulterioare, noțiunea „funcție temporar absentă” va avea următorul cuprins:

„*funcție temporar absentă* – funcție al cărei titular lipsește de la lucru pe o perioadă de până la 60 de zile calendaristice în următoarele cazuri: în caz de boală sau traumatism, concediu de studii, concediu neplătit, detașare la alt loc de muncă, pe perioada stabilită de legislație în cazul concediului de maternitate sau în caz de detașare în calitate de expert național la instituțiile sau organismele Uniunii Europene pe o perioadă de până la 2 ani, când salariatului i se păstrează locul de muncă, iar raporturile de serviciu nu au fost suspendate;”.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI